

„Po každém z nás by na světě mělo něco zůstat“

Rozhovor / režisér Štěpán Křák, S vyloučením veřejnosti

Je to tvoje první režie v DK Jirásek. Máš nějaké předchozí zkušenosti s režii, např. z jiných souborů?

Ano, už jsem režíroval v novoborském divadelním spolku NOPOD, jehož jsem byl členem. Režíroval jsem tam tři inscenace, asi nejvýraznější byla Záhada hlavolamu. Potom v klubu Progres jsme dělali punk undergroundovou autorskou inscenaci Přátelé.

Je to zároveň první spolupráce s dramaturgem Lukášem Křížkem z pražského divadla RADAR. Jak spolupráce vznikla?

Spolupráce začala vznikat už před pěti lety, když jsme se potkali na Jiráskově Hronově, kam pravidelně jezdím na divadelní semináře. Po několika letech se naše setkávání proměnilo v přátelství. Konkrétně spolupráce na této inscenaci vznikla na začátku ledna, kdy jsem přemýšlel, co by se během covidu dalo zkoušet. A došlo mi, že během těch pěti let jsme se s Lukášem téměř každé setkání bavili právě o této inscenaci. Když jsem se Lukáše ptal, jestli by do toho se mnou šel, přišlo mi, že vůbec neváhal a s nadšením spolupráci přijal.

Jak dlouho jste inscenaci připravovali a zkomplikovala její přípravu pandemie koronaviru?

Asi je důležité říci, že kvůli koronaviru jsme odpískali jednu inscenaci, kterou jsme zkusili s DK Jirásek v roce 2020. A právě po těch zkušenostech, kdy se zavíralo a nemohlo se zkoušet, jsme s Lukášem pečlivě připravili zkušební plán, aby pandemie byla pro inscenaci co nejméně invazivní. Naše režijně dramaturgická příprava trvala asi měsíc a půl do konce února. Od konce února cca do půlky dubna probíhaly čtené zkoušky s herci přes online hovory. Plánovali jsme to tak, že jakmile se začne uvolňovat, uvidíme se a začneme zkoušet naživo. Lukáš na začátku vůbec neznal Vítka a Terku (manželé Šťastní) a měsíc a půl se vídali pouze přes webkameru a osobně se poznali až na první zkoušce. Potom jsme zkusili v bytech, protože jsme ještě stále nemohli kvůli pandemii využívat standardní prostory ke zkoušení.

Měl jsi od začátku jasno o hereckém obsazení?

Ano, měl. Jsem rád, že Vítka s Terkou nabídku přijali. A ačkoli je Jirka Kratochvíl již v Praze, je skvělé, že se k nám připojil. A v neposlední řadě mě těší, že mě moje žena Kristýna (K. Křák Brožová) na zkouškách poslouchala. (smích)

J.-P. Sartre napsal svoji hru na konci II. světové války. V čem myslíš, že je stále aktuální?

Nechci říkat, že je hra stále aktuální, ale že je zase aktuální. Silný pocit osamění a izolace jsme koneckonců v uplynulých měsících měli asi všichni.

S jakým pocitem bys rád, aby diváci z inscenace odcházeli?

Rád bych, aby diváci z inscenace odcházeli s uvědoměním, že by po každém z nás mělo na světě něco zůstat.

„Zmrazovač je krásné balancování na hraně možného“

Rozhovor / režisér Jan Duchek, Zmrazovač

Už je to osm let, co měl Zmrazovač premiéru, od té doby jste uvedli už tři další inscenace, Zmrazovač ale stále vládne diváckému zájmu. Čím myslíš, že to je?

U našich diváků v tom úplně jednota nepanuje, S úsměvem nepilota a Nové TV mají také své početné fankluby. Je ale pravda, že Zmrazovač je ta ikona. Těch důvodů je víc, jednak je nadčasový a potom samozřejmě ta hudba je staletími prověřené „best of arias“. Myslím, že krása těch árií je tak nekompromisní a univerzálně přenositelná, že prostě zasahují velmi široký okruh diváků. Kabarety, které tvoří zbytek repertoáru, už potřebují diváka, který je na stejné vlně a který vidí svět podobně.

Změnila se inscenace výrazně během těch osmi let?

Ano, v návaznosti na zpětnou vazbu odborných lektorských sborů jsme ji před Jiráskovým Hronovem 2014 proškrtali asi o 12 minut. V posledních letech přibýly také některé recitativy, s nimiž se počítalo už od začátku, ale jaksi jsme je tehdy nestihli vymyslet a natrénovat. Trochu ubylo rekvizit, třeba kartonový hydrant dožil a nový jsme nevyrobili. Ale hlavně se inscenace posouvá tím, jak si ji mění sami herci, což je skvělé.

Počítáte si reprízy? Pokud ano, na jakém jste čísle?

Ano. Českolipská repríza by měla nést číslo 124.

Musíte vy po těch osmi letech hledat motivaci, proč Zmrazovače dál hrát? Nebo vás hra baví pořád stejně?

Možná jsme po letech hraní si s operou ztratili tu absolutní pokoru k žánru a jeho zvládnutí, protože už víme, že si poradíme, i když je to velmi náročný žánr. Taky jsme utahanější divadelním provozem, to kočování je prostě těžší a těžší. Ale na radosti přímo na prknech se nezměnilo nic, to je pořád radost.

Kdybys měl vyjmenovat tři věci, proč stojí za to Zmrazovače vidět (i opakovaně), jaké by to byly?

Část z toho už jsem vlastně řekl, v první řadě je to o tom přijít s herci sdílet tu radost, pak je to prostě nádherná živá hudba a potom to napínavé balancování na hraně možného, protože pořád nejsme profesionálové a hrajeme operu v 10 lidech.

Hubnutí i česká řevnivost. 2 fenomény v jeden večer.

Reportáž / šestý večer 45. ročníku s inscenacemi Cvičme v rytme a Úl

Věrní diváci Českolipského divadelního podzimu vědí, že páteční festivalový večer jim vždy nabídne představení hned dvě. I letošní ročník se tohoto modelu držel a pro třetí večer českolipské části festivalu připravil tradiční dvoják.

Brambůrky a restaurace, slova, která mají s jídlem, dietou a hubnutím bezesporu souvislost, a právě těmito několika slovy by se ve stručnosti dalo shrnout představení, jež páteční večer otevřelo. Inscenaci s názvem Cvičme v rytme, která si mimo jiné získala publikum festivalu Banát i letošního Jiráskova Hronova, přivezl do České Lípy mostecký soubor Brambůrky. Chut' k jídlu, přejídání, nadváha nebo pocit nadváhy na straně jedné. Hubnutí, diety a cvičení na straně druhé. Témata pro spoustu z nás, která zvláště v době po covidu, kdy mnoho lidí přibralo nějaké to kilo navíc, nabírají na aktuálnosti. Právě tato aktuálnost byla dle slov souboru také jedním z impulzů k nazkoušení inscenace. Mimo úvodní části, během níž mají jednotliví aktéři porci jídla z McDonald's, kterou nejen pojídají, ale také ji po sobě rozmazávají a tím symbolizují ono přejídání, si všichni zbytek představení tvrdě odpracují ve formě cvičení. Navzdory tvrdé fyzické dřině, tedy bezmála tři čtvrtě hodině intenzivní pohybové aktivity, kterou herci na jevišti odvedou, působí celé představení lehce a příjemně, byť se dotýká i vážnějších témat, jakými jsou třeba poruchy příjmu potravy. Symboliku mu včera ještě navíc dodal fakt, že se odehrálo v prostorách restaurace KD Crystal.

O druhé představení večera, tentokrát už na sále kulturního domu, se postaral soubor V.A.D Kladno. Hra nechala diváky nahlédnout pod pokličku fungování jedné včelařské organizace a podala zábavné svědectví o tom, kvůli čemu všemu jsme schopni se pohádat i o tom, co udělá s mužskou včelařskou společností, když do ní vstoupí mladá krásná včelařka. Z inscenace bylo patrné, že autor dané prostředí dobře zná, protože pokud v publiku seděl někdo, kdo má zkušenost se členstvím ve včelařské organizaci, jistě si všiml propracovanosti hry do nejmenších detailů včetně například nazývání jednotlivých členů „přítel“. V principu, na němž je inscenace postavena, je pak znatelná podobnost s hrou Společenství vlastníků scénáristy a režiséra Jiřího Havelky.

Před sobotním vyvrcholením festivalu tak pátek nabídl hodnotný a zároveň příjemný a odpočinkový program.

REAKCE DIVÁKŮ NA PÁTEČNÍ PŘEDSTAVENÍ

Brambůrky, Cvičme v rytme:

„Šli až na dřeň. S lehkostí a při tom zpotení až za ušima.“

„To byl velkej úlet. Jeden z důkazů, že měl lockdown smysl.“

„Nebyl bych schopen odehrát takovýhle představení ani jednou. A oni ho prý hráli na Hronově třikrát za sebou?! Hustý.“

„Mladé divadlo se všemi klady i zápory. Byli skvělí.“

V.A.D. Kladno, Úl:

„Boží amatéři. Žádné vrcholné herectví, ale celý koncept, text, realističnost, nápad, humor. Tleskám.“

„Tohle byli včelaři se vším všudy. Vy vůbec netušíte, jak moc je to pravdivé.“ (smích)

„Jasně, bylo to občas pomalejší, chtělo to mnohdy větší drive, ale celkově jasný prst nahoru.“

V Cvičme v rytme se soubor Brambůrky odhalil až na kost.

Doslova vrcholná scéna cvičebního maratonu souboru Brambůrky.

To byste koukali, jak návštěvníci po představení o hubnutí dlabali.

SOUTĚŽ #6: MRKNE JIŘÍ KRATOCHVÍL V INSCENACI S VYLOUČENÍM VEŘEJNOSTI NEBO NEMRKNE? Svou odpověď pošlete na telefonní číslo 774 116 048 vždy do 23:00 dne vyhlášení soutěže. Za každou správnou odpověď získáte bod. Soutěžící s nejvyšším počtem bodů uvidí po konci festivalu nevidané a litovat nebudou.